

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Zahraníční rozvojová spolupráce ČR (ZRS ČR)

Martin Náprstek
Česká rozvojová agentura (ČRA)

Letní škola rozvojové spolupráce
Olomouc, 7.9. 2015

Cíle ZRS ČR

- **pomoc při odstraňování chudoby** v méně vyspělých částech světa cestou udržitelného socioekonomického rozvoje
- ZRS přispívá
 - k zajištění bezpečnosti a stability na globální úrovni i k předcházení konfliktů na regionální a lokální úrovni (včetně omezení nežádoucí migrace a bezpečnosti v oblasti životního prostředí)
 - k podpoře demokracie
 - k dodržování lidských práv a základních svobod
 - k posilování právního státu
- ZRS také přispívá k rozvoji politických, ekonomických, obchodních, environmentálních, kulturních a vědeckých vztahů s partnerskými zeměmi

Hlavní principy ZRS ČR

- vycházejí z:
 - *Rozvojových cílů tisíciletí (2000 - 2015)*
 - *Evropského konsensu o rozvoji (2005)*
 - *Pařížské deklarace o efektivnosti pomoci (2005)*
 - *Akční agenda z Akkry (2008)*
 - **SDGs (2015 - ??) 17 „goals“, 169 „targets“ – pro všechny země!**
- partnerství s přijímajícími zeměmi
- posilování systémů a zvyšování kapacit partnerských zemí
- vzájemná odpovědnost
- koordinace a harmonizace rozvojových aktivit
- transparentnost a otevřenost veřejné diskusi

Legislativní a koncepční rámec ZRS ČR

- **Zákon o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci do zahraničí** (zákon č. 151/2010 Sb.)
- **Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce České republiky na období 2010-2017** (UV č. 366 ze dne 24. května 2010)
- **od 2013 členství ČR v OECD DAC** (29 členů – významných donorů)
- **Transformace systému zahraniční rozvojové spolupráce** (UV č. 1070 ze dne 19. září 2007)
- každoročně vládě předkládané **Plány ZRS na příští rok včetně výhledu na další dva roky**
- **samostatné, dílčí koncepční dokumenty** (viz Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání apod.)

Formy rozvojové spolupráce ČR

- **Dvoustranná spolupráce:**

- význam pro budování kapacit české ZRS a její uplatnění v mezinárodním měřítku
- důležitá role při zvyšování podpory rozvojové spolupráci - dobře viditelné výsledky

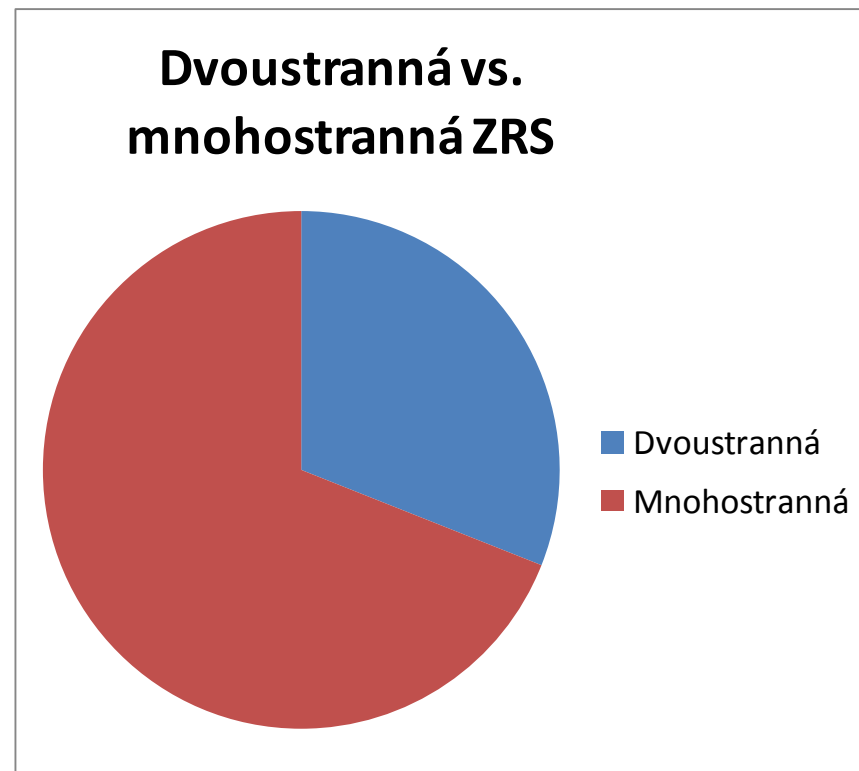
- **Mnohostranná spolupráce:**

- koordinovaná globální akce pro zásadní a dlouhodobé zlepšení situace v chudých zemích
- rozsáhlý okruh politik: mezinárodní obchod, opatření v souvislosti se změnou klimatu, daňová problematika, boj proti korupci, otázky migrace, bezpečnosti atd.
- OSN, EU, IMF, WB, OECD, WTO

Financování ZRS ČR v roce 2014

CELKEM 4 338 mil. Kč
ZRS(ODA)/HND 0,11%

- ***Dvoustranná spolupráce***
1 325 mil. Kč, 31 % celkové ZRS
- ***Mnohostranná spolupráce***
3 012 mil. Kč, 69 % celkové ZRS

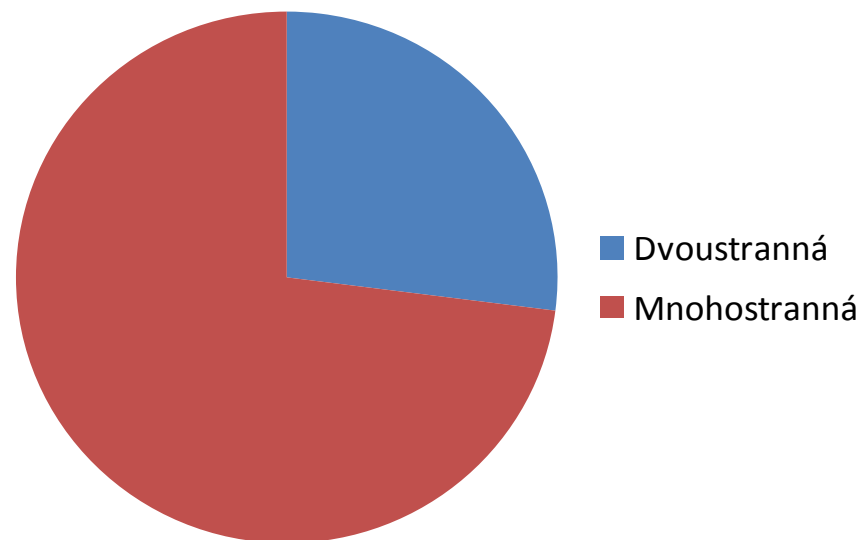
ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Financování ZRS ČR v roce 2013

CELKEM 4 124 mil. Kč
ZRS(ODA)/HND 0,11%

- ***Dvoustranná spolupráce***
1 115 mil. Kč, 27 % celkové ZRS
- ***Mnohostranná spolupráce***
3 009 mil. Kč, 73 % celkové ZRS

**Dvoustranná vs.
mnohostranná ZRS**

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Modality dvoustranné rozvojové spolupráce ČR

- **Dvoustranné rozvojové projekty**
- Trojstranné rozvojové projekty
- Stipendia (aktuálně pro 40 zemí cca 140 míst)
- Humanitární pomoc
- Ostatní u dalších donorů obvyklé nástroje (ČR většinou dosud nevyužívá):
 - zvýhodněné exportní úvěry
 - přímá rozpočtová podpora
 - delegovaná spolupráce
 - mikrofinancování

Dvoustranná rozvojová spolupráce ČR

Teritoriální priority:

- **Programové země:**

- Afghánistán
- Bosna a Hercegovina
- Etiopie
- Moldavsko
- Mongolsko

- **Projektové země:**

- Gruzie
- Kambodža
- Kosovo
- Palestinská autonomní území
- Srbsko

- **Ostatní země:**

- Jemen (do konce 2014)
- Vietnam (do konce 2014)
- Zambie
- Ukrajina (na základě zvláštního usnesení vlády 2014 - 2016)

Dvoustranná rozvojová spolupráce ČR

Sektorové priority:

- životní prostředí
- zemědělství
- sociální rozvoj (včetně vzdělávání, sociálních a zdravotnických služeb)
- ekonomický rozvoj (včetně energetiky)

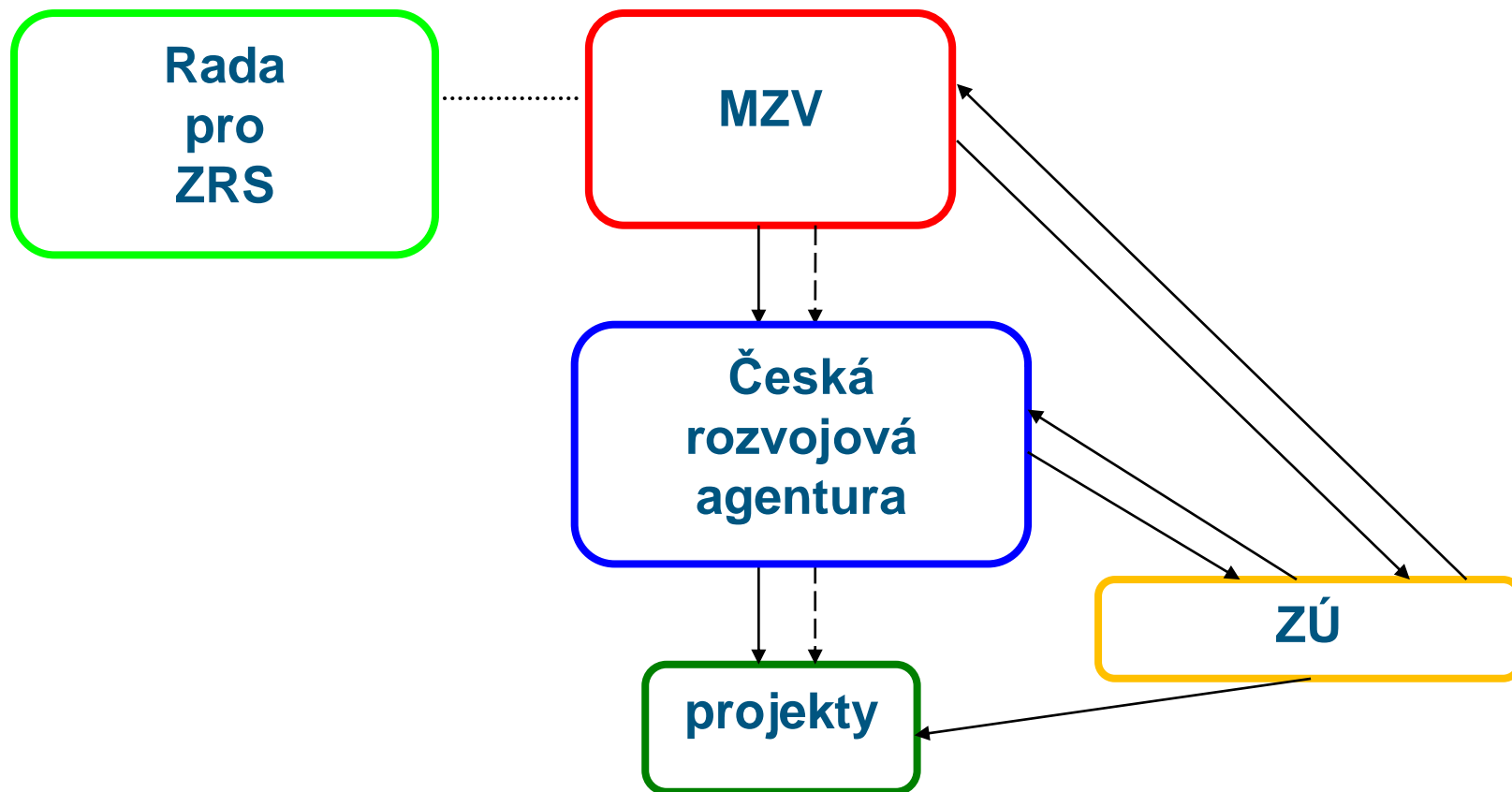
Průřezové principy:

- řádná (demokratická) správa věcí veřejných
- šetrnost k životnímu prostředí a klimatu
- dodržování základních lidských, ekonomických, sociálních a pracovních práv příjemců projektů
- rovné příležitosti žen a mužů

Institucionální rámec ZRS ČR

- **Rada pro ZRS** – zajišťuje koordinaci a koherenci
- **MZV** – působí na úrovni politické, koncepční a programové:
 - připravuje strategické a koncepční dokumenty
 - připravuje každoroční Plány dvoustranné ZRS a střednědobé výhledy
 - zadává evaluace rozvojových intervencí
 - řídí ČRA
 - zabývá se humanitární pomocí a transformační spoluprací
- **ČRA** – implementuje:
 - viz dále
- **Zastupitelské úřady v prioritních zemích** – pomáhají:
 - plní významné úkoly při identifikaci a formulaci vhodných projektů i při monitoringu
 - jsou důležitým kontaktním místem

Institucionální nastavení

Česká rozvojová agentura

- působí od 1. ledna 2008 jako implementační agentura pro plnění úkolů v oblasti ZRS ČR, zejména pro přípravu a realizaci bilaterálních projektů ZRS
- od 1. července 2010 zřízena zákonem o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci do zahraničí (č. 159/2010 Sb.)
- funkci zřizovatele vykonává MZV, organizačně ČRA spadá v rámci MZV pod ekonomickou sekci

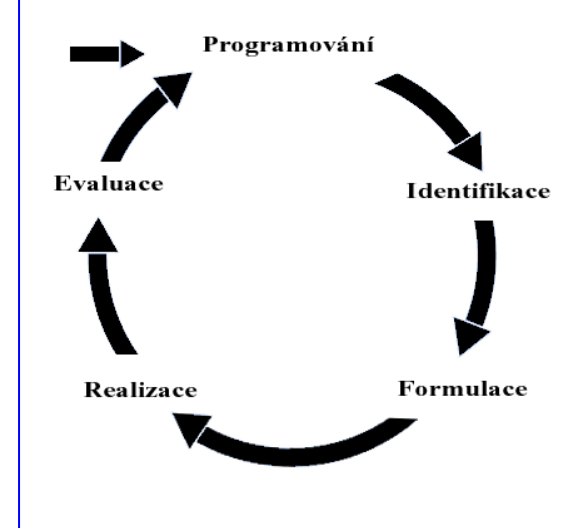
Úkoly ČRA – projektový cyklus

- **Bilaterální projekty:**

- indentifikace námětů (v součinnosti s MZV)
- formulace
- vypisování výběrových řízení
- řízení realizace a monitoring

- **Dotační tituly:**

- rozvojové projekty NNO v partnerských zemích a jejich monitoring
- projekty NNO v ČR (osvěta, rozvojová výchova) a jejich monitoring
- posilování kapacit aktérů ZRS (včetně předvýjezdové přípravy pracovníků MZV)
- organizace školení
- podpora českých subjektů usilujících o zapojení do ZRS ostatních dárců (tzv. trilaterální spolupráce - zvláště projekty Evropské komise)

Spolupráce ČRA s ostatními aktéry **v rámci české rozvojové konstituce**

Neziskový sektor

- České fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS)
www.fors.cz

Soukromý sektor

- Platforma podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci (PPZRS)
www.ppzrs.org

Akademický sektor

- některé university implementují projekty - členy [FoRS](#)
- studijní programy rozvojových studií; rozvojový výzkum
www.rozvojovastudia.cz

Kraje a obce

- Svaz měst a obcí ČR (www.smocr.cz)

Spolupráce ČRA s ostatními aktéry

další nástroje podpory a spolupráce v gesci ČRA

- **Vysílání českých učitelů do rozvojových zemí** (od r. 2012, Kambodža, BaH, Mongolsko, Etiopie a další – určeno pro české VŠ)
- **Projekty rozvojově - ekonomického partnerství** (B2B v ZRS – podpora komerčních námětů českých firem s rozvojovým potenciálem)
- **Vysílání expertů do rozvojových zemí** (nově od 2015 – snaha o využití znalostí a know-how českých odborníků v různých sektorech)
- dále např. programy Aid for Trade (MPO), spolupráce v oblasti bezpečnosti a migrace (MV), poradenství v oblasti financí a ekonomické transformace (MF)
- **Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR** (podpora vzájemné spolupráce tzv. „local authorities“)

Výzvy a problémy...

- nedodržení mezinárodních závazků - podíl ZRS/HND by měl být v roce 2015 ve výši 0,33 % – reálně je 0,11 % a spíše klesá...
(při podílu 0,33 % by naše ZRS byla trojnásobná... tedy cca 12 miliard Kč – pro srovnání: Rakousko vydává na ZRS přes 1 miliardu USD / 21,5 miliardy Kč a Švédsko 5,2 miliardy USD / 110 miliard Kč... Největším donorem jsou USA – 30 miliard USD)
- poměrně malý podíl bilaterální ZRS (tedy té „viditelné“)
- malé povědomí veřejnosti + slabé mediální pokrytí
- nedostatečný politický zájem
- slabá přítomnost na místě (chybějící pobočky ČRA)
- malá koordinace s EU a dalšími donory
- adaptace na nové výzvy – SDGs...

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Příklady projektů

Bosna a Hercegovina

Rozvoj systému šlechtění masného skotu v Bosně a Hercegovině

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Etiopie

Zavedení zásobování pitnou vodou v oblasti Sidama

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Moldavsko

Průzkum a sanace lokalit znečištěných ropnými látkami v obcích Lunga a Mărculești v Moldavsku

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Moldavsko

Obnova systému nakládání s odpadními vodami ve městě Vulcănești

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Moldavsko

Rozvoj domácí péče v Moldavsku

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Mongolsko

Průzkum znečištění a návrh sanace v průmyslovém areálu Hargia v Ulánbátaru

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Mongolsko

*Vybudování nových zdrojů vody pro venkovské oblasti
Zalugiin Gol a Ulaan Tolgoi v širší oblasti města Erdenet*

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Gruzie

Posilování kapacit a technická podpora zemědělství

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Gruzie

Elektrifikace odlehlých oblastí - Thuško

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

MZV

Gruzie

Podpora zranitelných mladých lidí a mnohočetných rodin ve vybraných regionech západní Gruzie

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Ukrajina

Mobilní týmy Zdravotnických jednotek Červeného kříže Ukrajiny

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Kambodža

Zdraví pro matky a děti v Kambodži

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Kambodža

Obnovitelné zdroje energie (domácí bioplynové stanice)

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Kosovo

Podpora integrace zrakově postižených do společnosti

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Zambia

Vzdělávání porodních asistentek pro Západní provincii

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Vzdělávací dotační projekty v gesci ČRA

Globální rozvojové vzdělávání na školách – různé projekty organizací Člověk v tísni, ARPOK, Charita ČR, ADRA a dalších...

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

GLEN - Global Education Network of Young Europeans (dobrovolnický program nevládní organizace INEX-SDA)

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Evropský rok pro rozvoj 2015

Český rozvojový den 17. 9. 2015, Praha

2015
Evropský
rok pro rozvoj
europa.eu/agec2015cz

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

ČESKÝ ROZVOJOVÝ DEN

17.9.2015
od 13:00
vstup zdarma

projekt Česká rozvojová agentura
www.cra.cz
www.facebook.com/ceska.rozvojova.agentura

TOP DREAM COMPANY · CIRCUS PROBLEM · BALKAN FAMILY · DJ DIMITRI FROM CHAIR
UKÁZKA PROJEKTŮ ČESKÉ ROZVOJOVÉ POMOCI · PREZENTACE 10 PARTNERSKÝCH ZEMÍ
PROMÍTÁNÍ FILMŮ S ROZVOJOVOU PROBLEMATIKOU · HUDEBNĚ · TANEČNÍ WORKSHOPY
VÝTVARNÁ DÍLNA · INTERAKTIVNÍ PROGRAMY PRO RODINY S DĚTMI · SIKVĚLÁ JÍDLA Z CELÉHO SVĚTA
PŘIJEŽTE SE DOGRĚ POBAVIT, OCHUTNAT JÍDLA Z MNOHA ZEMÍ A DOZVĚDĚT SE, KDE A JAK ČESKÁ REPUBLIKA POMÁHÁ PŘÍSTŘEDNĚTVNÍ
ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCI. PROGRAMEM VÁS BUDE CĚLĚ ODPOLEDNE PROVÁZET MODERÁTOŘKA LEILA ABBASOVÁ.
NEŠTĚHNETE DORAZIT? VÝSTAVA O ČESKÉ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCI - PARK KAMPA, 14.9. - 24.9.2015

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

Děkuji za pozornost

Česká rozvojová agentura

Nerudova 3

118 50 Praha 1

Tel.: +420 251 108 117

Fax: +420 251 108 225

naprstek@czda.cz, www.czda.cz

